

Čo je to whistleblowing?

Podľa zákona č. 171/2023 Sb., o ochrane oznamovateľov (ďalej len „Zákon o ochrane oznamovateľov“) sa pojmom whistleblowing označuje proces odhalenia nekalého konania prostredníctvom podania oznámenia, teda poskytnutie informácií osobám, ktoré môžu oznamovanú skutočnosť prešetriť, prípadne zakročiť a prijať opatrenia na nápravu či prevenciu. Pri prešetrovaní danej situácie sa kladie dôraz na absolútnu ochranu identity oznamovateľa. Ide o nástroj, ktorý vedie k prevencii a odhaľovaniu nezákonných postupov a nekalých či protiprávných konaní.

Výrazy	Definície
Podnet / oznámenie	Podnet / oznámenie o konaní, o ktorom sa možno oprávnene domnievať, že je nekalé (vrátane podozrenia na také konanie), a ku ktorému došlo alebo veľmi pravdepodobne dôjde u zamestnávateľa či u inej osoby, s ktorou zamestnávateľ spolupracuje, podaný postupom podľa tejto smernice.
Nekalé konanie	Protiprávne konanie, ktoré má znaky trestného činu alebo priestupku s hornou sadzbou pokuty aspoň 100 000 Kč, konanie, ktoré porušuje Zákon o ochrane oznamovateľov, prípadne konanie, ktoré porušuje iný právny predpis alebo právne predpisy EÚ v oblastiach vymedzených Zákonom o ochrane oznamovateľov. Po splnení týchto predpokladov sa môže jednať napr. o korupciu, ohrozenie zdravia, bezpečnosti alebo životného prostredia, ďalej zneužitie právomocí a činnosti, ktoré slúžia na zakrytie vyššie uvedených konaní.
Oznamovateľ	Fyzická osoba, ktorá dáva podnet / oznámenie o možnom nekalom konaní, o ktorom sa dozvedela v súvislosti s vykonávanou prácou alebo obdobnou činnosťou. Typicky ide o súčasných aj bývalých zamestnancov, osoby pracujúce na základe dohôd vykonávaných mimo pracovný pomer, spolupracujúce SZČO a ich zamestnancov či členov orgánov obchodných spoločností.
Príslušná osoba	Osoba určená spoločnosťou Fraus Klett na prijatie oznámenia a posúdenie jeho dôvodnosti, ktorá sa bude podanými oznámeniami zaoberať, prešetrovať ich a dávať spätnú väzbu v rozsahu podľa Zákona o ochrane oznamovateľov, resp. tejto smernice, vrátane oznamovateľovi a osobám, ktoré rozhodujú o prípadnom prijatí nápravných opatrení. Táto osoba je riadne poučená a zachováva prísnu dôvernosť.

Podanie podnetu

Oznamovatelia sa môžu obracať na interné aj [externé](#) oznamovacie kanály. Prioritne by však mali na podanie oznámenia využiť interný oznamovací kanál. Do oznámenia je nutné uviesť meno, priezvisko, dátum narodenia a pracovnú pozíciu. Anonymné podania nebudú šetrené. Interné podanie oznámenia je možné vykonať nasledujúcimi spôsobmi:

ELEKTRONICKY

- Elektronické podanie prostredníctvom e-mailovej adresy: whistleblowing@fraus-klett.cz alebo vyplnením online formulára dostupného [tu](#).

OSOBNĚ alebo TELEFONICKY

- Osobne príslušnej osobe na adrese Frau Klett s.r.o., Pobřežní 620/3, 186 00 Praha 8 – Karlín
- Jitka Višková alebo Elen Matúšová
- Telefonicky príslušnej osobe na tel. čísle +420 377 338 833

Postup proverovania podnetu

Všetky oznámenia budú posudzované príslušnou osobou objektívne, dôverne, nestranne a dôkladne. Ak nie je v tejto smernici alebo Zákonom o ochrane oznamovateľov, prípadne iným zákonom ustanovené inak, je príslušná osoba povinná o skutočnostiach, o ktorých sa dozvie pri výkone tejto činnosti, zachovávať mlčanlivosť.

Ďalšie osoby, ktoré hoci aj neoprávnene získajú prístup k oznámeniu alebo jeho častiam, majú povinnosť neposkytnúť informácie, ktoré by mohli zmariť alebo ohroziť účel podávania oznámení.

Príslušná osoba oznamovateľa vyrozumie o prijatí oznámenia a poučí ho podľa ustanovení v bode 5.1. tejto smernice.

V prípade ústneho oznámenia (telefonicky či osobne) príslušná osoba zhotoví jeho zvukovú nahrávku (ak je to technicky možné) a prípadne prepis nahrávky. Pri zhotovení prepisu nahrávky umožní oznamovateľovi, aby sa k prepisu vyjadril, a vyjadrenie oznamovateľa k prepisu priloží. Ak oznamovateľ nevysloví súhlas so zhotovením zvukovej nahrávky alebo prepisu, príslušná osoba ich nesmie zhotoviť. V takom prípade, alebo ak sa zvuková nahrávka nebude zhotovovať z iného dôvodu, spíše záznam, ktorý verne zachytáva podstatu ústneho oznámenia a umožní oznamovateľovi, aby sa k záznamu vyjadril; vyjadrenie oznamovateľa sa k záznamu priloží.

Príslušná osoba je povinná podnet preveriť a o výsledku preverovania oznamovateľa písomne informovať najneskôr do 30 kalendárnych dní od jeho prijatia (pokiaľ oznamovateľ nepožiadala, aby nebol vyrozumený, prípadne ak by vyrozumením došlo k prezradeniu totožnosti oznamovateľa). Vo zvlášť právne alebo skutkovo zložitých prípadoch môže byť lehota predĺžená o ďalších 30 kalendárnych dní, najviac však dvakrát. O prípadnom predĺžení lehoty musí byť oznamovateľ informovaný pred jej predĺžením. Výsledok preverovania príslušná osoba riadne zdôvodní.

Ak nejde o oznámenie v zmysle tejto smernice, príslušná osoba o tejto skutočnosti bezodkladne písomne vyrozumie oznamovateľa a odporučí mu, ako s oznámením ďalej naložiť (napr. na koho sa s oznamovanými skutočnosťami obrátiť).

V prípade, keď príslušná osoba vyhodnotí oznámenie ako neúplné, osloví oznamovateľa so žiadosťou o doplnenie informácií potrebných na riadne prešetrenie.

Ak podnet smeruje proti konkrétnemu zamestnancovi, musí byť táto osoba bez zbytočného odkladu oboznámená s obsahom podnetu a musí jej byť daný priestor na vyjadrenie sa k veci, rovnako tak na predloženie dokladov, písomností a ďalších informácií, ktoré súvisia s prejednávanou skutočnosťou.

Ako už bolo uvedené vyššie, pri prešetrovaní oznámení sa kladie dôraz na ochranu identity oznamovateľa a na ochranu osobných údajov podľa príslušných právnych predpisov. V prípade, že by bolo možné z obsahu podnetu vyvodiť totožnosť oznamovateľa, nebude zamestnanec, proti ktorému podnet smeruje, oboznámený s obsahom podnetu či s inými informáciami vedúcimi k vyzradeniu totožnosti oznamovateľa, ibaže by oznamovateľ so zverejnením totožnosti súhlasil. Rovnaký postup sa uplatní aj voči ostatným osobám.

Ak je príslušná osoba povinná poskytnúť údaje o totožnosti príslušným orgánom verejnej moci podľa právnych predpisov, je najprv povinná o tejto skutočnosti vopred vyrozumieť oznamovateľa, uviesť dôvody, prečo k tomu dochádza, a umožniť oznamovateľovi, aby sa k poskytnutiu informácie vyjadril.

Vyhodnotenie šetrenia

Ak bude oznámenie vyhodnotené ako dôvodné, navrhne príslušná osoba konateľovi prijať konkrétne nápravné opatrenie, ktorého cieľom bude predchádzanie protiprávnemu stavu, na ktorý oznamovateľ upozornil, alebo jeho odstránenie. O povahe konkrétnych nápravných opatrení

následne rozhoduje konateľ spoločnosti na základe odporúčania príslušnej osoby. Konateľ po rozhodnutí, aké konkrétne nápravné opatrenie bude prijaté, o tom vyrozumie príslušnú osobu. O prijatí nápravných opatrení príslušná osoba vyrozumie oznamovateľa bez zbytočného odkladu. Príslušná osoba o prijatí nápravných opatrení oznamovateľa nevyrozumie, ak oznamovateľ výslovne požiadal, aby nebol o prijatí nápravných opatrení vyrozumiený, alebo ak by tým došlo k prezradeniu totožnosti oznamovateľa.

Ak príslušná osoba vyhodnotí oznámenie ako nedôvodné, bez zbytočného odkladu písomne vyrozumie oznamovateľa o tom, že nezistila podozrenie zo spáchania protiprávneho konania, alebo zistila, že oznámenie sa zakladá na nepravdivých informáciách, a poučí oznamovateľa o práve podať oznámenie u orgánu verejnej moci. Toto vyrozumie riadne zdôvodní.

Ochrana oznamovateľa

Je vylúčené, aby bol oznamovateľ v súvislosti s podaným oznámením akokoľvek postihovaný. Také konanie by bolo považované za tzv. odvetné opatrenie, ktoré je prísne zakázané a nebude tolerované. Ochrana sa vzťahuje nielen na oznamovateľa, ale spolu s ním aj na širší okruh osôb vymedzený Zákonom o ochrane oznamovateľov, ako napríklad osoby oznamovateľovi blízke.

Pred odvetnými opatreniami nebude chránená osoba, ktorá podala vedome nepravdivé oznámenie. Podanie vedome nepravdivého oznámenia, rovnako ako iné vedomé zneužitie oznamovacieho kanála, bude naopak považované za porušenie povinnosti zamestnanca, za ktoré zamestnancovi hrozí sankcia.